

La Bretxa Social amb Europa

UNIÓ GENERAL DE TREBALLADORS
DE CATALUNYA
www.ugt.cat

UNIÓ GENERAL DE TREBALLADORS
DE CATALUNYA
www.ugt.cat

AUGMENTA LA BRETXA SOCIAL AMB LA UE

Segons les últimes dades de l'EUROSTAT i de l'explotació que l'IDESCAT ha fet per a Catalunya, al 2003 la bretxa social a Catalunya ha continuat avançant. En aquest any la diferència de despesa respecte a la UE-15 ha estat de 10,2 punts del PIB i continua situant a Catalunya en els darrers llocs.

Una dada que ens ha de portar a reflexionar sobre quin és el model de protecció social que tenim a Catalunya i quin és el que volem és la següent: **entre el 1995 i el 2003 la despesa social a Catalunya ha baixat 1,8 punts mentre que en la UE-15 ha augmentat una dècima**. La direcció del model social que Catalunya està prenent és prou visible, anem a la baixa i augmentem les diferències amb Europa. Ara bé, ens haurem de preguntar si volem continuar per aquest camí i si desitgem un sistema de protecció social de mínims.

Despesa en prestacions de protecció social com a percentatge del PIB. Any 2003.			
Suècia	33,5	Portugal	24,3
França	30,9	Luxemburg	23,8
Dinamarca	30,9	Polònia	21,6
Alemanya	30,2	Hongria	21,4
Bèlgica	29,7	República Txeca	20,1
Àustria	29,5	Espanya	19,7
UE-15	28,3	Malta	18,5
Països Baixos	28,1	Eslovàquia	18,4
UE-25	28,0	Catalunya	17,8
Finlàndia	26,9	Irlanda	16,5
Regne Unit	26,7	Xipre*	16,4
Itàlia	26,4	Lituània	13,6
Grècia	26,3	Estònia	13,4
Eslovènia	24,6	Letònia	13,4

Font: Eurostat i Idescat

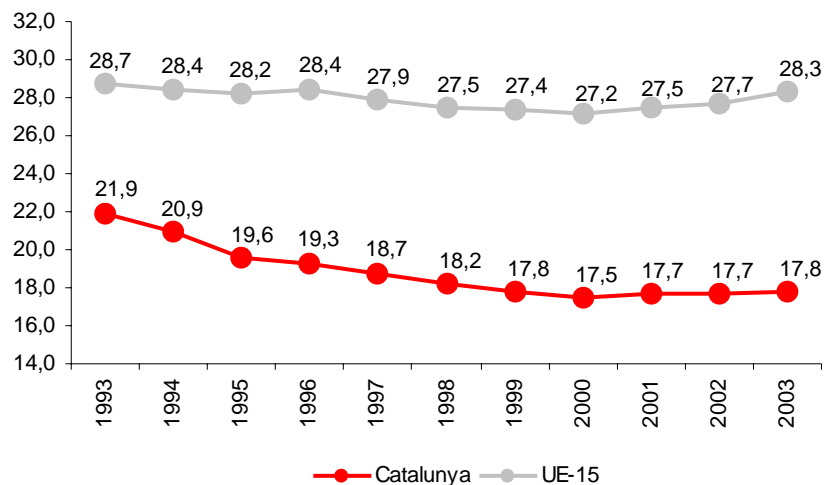
* Dades de Xipre corresponen a l'any 2002

Des de la UGT de Catalunya ja havíem denunciat en altres ocasions, que la despesa social no havia deixat de caure en relació al PIB i que la distància amb Europa en el terreny social no havia deixat d'augmentar.

UNIÓ GENERAL DE TREBALLADORS
DE CATALUNYA
www.ugt.cat

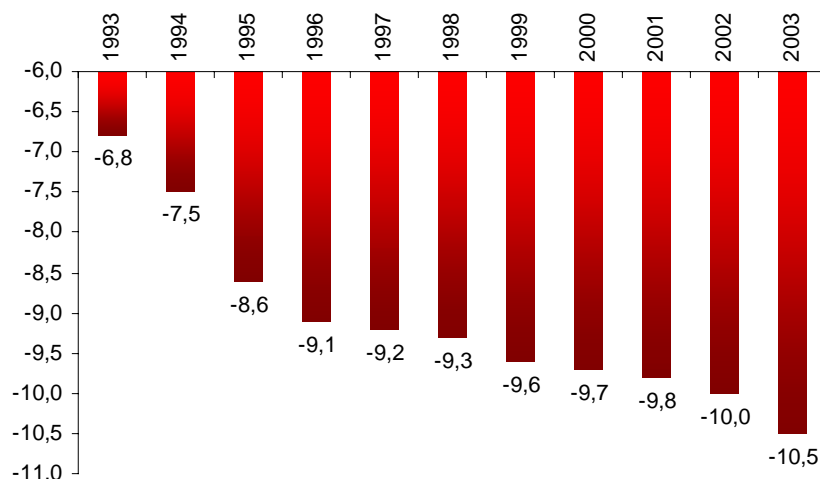
Despesa en protecció social respecte al PIB (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Idescat.

Mai la distància havia arribat a ser tan gran: 10,5 punts del PIB respecte a la UE-15 en el 2003, cosa que suposa que la distància amb la UE ha augmentat 3,7 punts percentuals des del 1993.

Diferència de la despesa en punts percentuals del PIB entre Catalunya i la UE-15

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Idescat.

Sigui quin sigui l'indicador a considerar, la despesa a Catalunya hi continua a la cua de la Unió Europea i accentua el seu deteriorament respecte al conjunt d'aquests països. Si considerem la despesa social per habitant, corregides les diferències de poder de compra entre països, la despesa per persona a Catalunya en protecció social suposava el 62,6% de la mitjana, ocupant dels últims llocs de la UE-15 (per damunt de Portugal i Espanya).

Despesa social per habitant en Paritats de Poder de Compra

	PPC	UE=15		PPC	UE=15
Luxemburg	10.904,6	157	Catalunya	4.333,0	63
Itàlia	8.258,0	119	Espanya	4.186,0	60
Dinamarca	8.115,0	117	Portugal	4.076,4	59
Austria	7.669,8	111	Grècia	4.076,4	59
Països Baixos	7.604,5	110	República Txeca	2.963,6	43
Bèlgica	7.476,2	108	Cipre*	2.904,3	42
França	7.433,9	107	Irlanda	2.879,2	42
Alemanya	7.086,5	102	Polònia	2.783,1	40
Regne Unit	6.812,3	98	Estònia	2.120,8	31
Suècia	6.560,3	95	Lituània	2.062,8	30
Països Baixos	6.023,5	87	Letònia	1.411,2	20
Països Baixos	4.813,0	69	Eslovàquia	1.341,5	19
Irlanda	4.567,0	66	Eslovènia	1.173,9	17

Font: Eurostat i Idescat

* Dades de Xipre corresponen a l'any 2002

És també molt significatiu analitzar les diferències de la despesa per funcions perquè ens dona informació sobre les principals diferències pel que fa a les polítiques socials. Per damunt de totes, destaca la diferència en pensions i serveis (residències, centres de discapacitats, serveis a domicili, etc.) destinats als pensionistes i a les persones amb discapacitat (i que correspon a les funcions d'Invalidesa, Vellesa i Supervivència), on la diferència de la despesa és de 5,1 punts del PIB. Altres que també destaquen és la funció malaltia, on la diferència és de 2,4 punts del PIB, i la funció família, que engloba a més de les prestacions econòmiques per fills les prestacions de maternitat, on la diferència de despesa és de 1,7 punts. L'única funció de despesa en la que Catalunya supera la mitjana europea és l'atur.

UNIÓ GENERAL DE TREBALLADORS
DE CATALUNYA
www.ugt.cat

Prestacions de protecció social com a percentatge del PIB per funcions. Any 2003

	Catalunya	Espanya	UE-15	Diferència Cat/UE-15
Malaltia/assistència sanitària	5,3	5,9	7,7	-2,4
Invalidesa	1,4	1,4	2,1	-0,7
Vellesa	7,3	7,9	11,1	-3,8
Supervivència	0,6	0,6	1,2	-0,6
Família/fills	0,5	0,6	2,2	-1,7
Atur	2,1	2,6	1,8	0,3
Habitatge	0,1	0,2	0,5	-0,4
Exclusió social	0,2	0,2	0,4	-0,2
Despeses de funcionament i altres	0,3	0,3	1,3	-1,0
Total despesa	17,8	19,7	28,3	-10,5

Font: Eurostat i Idescat

APOSTEM PER ENFORTIR EL NOSTRE ESTAT DE BENESTAR

Sobre la situació actual i futura del Sistema de Protecció Social i al respecte de la gestió dels recursos econòmics de la Seguretat Socials, ens trobem en un bon moment econòmic i social que hem d'aprofitar per a impulsar les mesures necessàries que consolidin i millorin el nostre sistema de protecció social.

En concret, pel que fa al sistema públic de pensions, per a la UGT de Catalunya s'ha centralitzat molt el debat de les pensions en el problema demogràfic, cosa que ha limitat les possibles respostes al problema. Des de la nostra organització creiem que s'ha de propiciar un canvi de model productiu que reforci l'estat de benestar, basat en la millora de la competitivitat de les empreses, en el creixement de la productivitat i en la creació de llocs de treball de més qualitat. En aquesta direcció hi participa *l'Acord estratègic per a la internacionalització, la qualitat de l'ocupació i la competitivitat de l'economia catalana* amb el conjunt de mesures que tracten d'introduir els canvis necessaris que garanteixin un mercat de treball de qualitat i una societat fortament cohesionada.

Des de la nostra perspectiva, la preocupació sobre el futur del sistema de pensions és perfectament compatible amb la solució dels problemes actuals dels pensionistes. És per això que creiem que s'ha d'aprofitar l'actual creixement econòmic per a donar resposta a les necessitats socials i augmentar la cohesió social, no com ha passat fins ara en que la subordinació de la Seguretat Social a la conjuntura econòmica ha fet augmentar la bretxa social respecte a Europa.

UNIÓ GENERAL DE TREBALLADORS
DE CATALUNYA
www.ugt.cat

Les recomanacions més conservadores s'han emparat en una sobrepreocupació del sosteniment futur del sistema degut a l'envelliment de la població, basant-se en estudis que assenyalen una crisi en el sistema públic de pensions, fa uns anys al 2012 i en l'actualitat per al 2020 - 2025.

Hem de dir, que sobre les estimacions que s'ha realitzat sobre l'evolució del sistema públic de pensions, aquestes tenen poca fiabilitat, doncs en pocs anys s'han realitzat errors de precisions. Com podem comprovar al quadre següent, en tan sols quatre anys les prediccions sobre la despesa pública com a percentatge del PIB en pensions s'han reduït en 1,6 punts.

Despesa en pensions sobre el PIB (%)

	2004	Previsió 2050 feta al 2001	Previsió 2050 feta al 2005
Itàlia	14,2%	14,1%	14,7%
Austria	13,4%	17,0%	12,2%
França	12,8%	15,8%	14,8%
Alemanya	11,4%	16,9%	13,1%
Portugal	11,1%	13,2%	20,9%
Finlàndia	10,7%	15,9%	13,7%
Bèlgica	10,4%	13,3%	15,5%
Luxemburg	10,0%	9,3%	17,4%
Països Baixos	7,7%	13,6%	11,2%
Espanya	8,6%	17,3%	15,7%
Irlanda	4,7%	9,0%	11,1%

Font: Comissió Europea

En tot cas, aquests estudis es dirigeixen més a fomentar plans privat de pensions que, tal i com hauríem de defensar, a requerir a l'Estat un augment de les seves aportacions per a finançar les pensions, i per ende de la despesa total en protecció social. A part de que aquests estudis per ara no han pogut mostrar validesa alguna, des de la UGT de Catalunya considerem que no podem enviar missatges negatius a la població sobre el futur de les pensions perquè, primer, augmenta la desconfiança en la gestió i funcionament del sistema i, segon, desanima la cotització.

Des de la nostra organització ens inclinem més en la direcció de millorar la qualitat i la cobertura del sistema de protecció social. Com hem pogut comprovar, Catalunya som dels que menys gastem però subjeu l'amenaça demogràfica i se'ns suggereix reduir la despesa quan altres països són capaços de destinar més recursos econòmics.

Més que a contenir la despesa i promoure noves retallades, hauríem de millorar la gestió dels recursos per a augmentar els nivells de protecció i de benestar de la ciutadania i augmentar la despesa pública en prestacions econòmiques fins assolir el nivell de la UE.

UNIÓ GENERAL DE TREBALLADORS
DE CATALUNYA
www.ugt.cat

Sens dubte, hem de corregir aquest dèficit respecte a Europa i avançar així els nostres nivells de serveis i prestacions del nostre Estat de Benestar. Apostem per un sistema fiscal just i progressiu amb potencialitat suficient per a fer front les necessitats socials existents i per a poder reduir aquest dèficit, destinant a les necessitats de despesa social un percentatge del PIB similar al que de mitja dediquen la resta de països de la Unió Europea.